

Regeringens proposition

1979/80:64

om ändring i brottsskadelagen (1978:413);

beslutad den 15 november 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

HÅKAN WINBERG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att brottsskadenämnden fr. o. m. den 1 januari 1980 skall ha två i stället för som nu en vice ordförande. Samtidigt föreslås att brottsskadersättning som understiger tio kronor inte skall betalas ut.

**Förslag till
Lag om ändring i brottsskadelagen (1978:413)**

Härigenom föreskrivs att 11 och 13 §§ brottsskadelagen (1978:413) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Brottsskadeersättning med anledning av personskada som fastställs i form av engångsbelopp utgår med högst tjugo gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gäller då ersättningen bestäms. Ersättning som fastställs i form av livränta utgår för varje år med högst tre gånger det basbelopp som gäller då ersättningen bestäms.

Brottsskadeersättning med anledning av sakskada och ren förmögenhetskada utgår med högst tio gånger det basbelopp som gäller då ersättningen bestäms.

Om den sammanlagda brottsskadeersättningen efter avräkning av självriskbelopp enligt 10 § första stycket understiger tio kronor, utbetalas ingen ersättning.

13 §

Brottsskadenämnden består av ordförande, vice ordförande och tre andra ledamöter. Ordföranden och vice ordföranden skall vara lagfarna och erfarna i domarvärv.

Brottsskadenämnden är beslutförför med fyra ledamöter.

I den utsträckning som regeringen föreskriver får ordföranden, vice ordföranden eller tjänsteman vid brottsskadenämnden på nämndens vägnar avgöra ärende om brottsskadeersättning som ej är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Brottsskadenämnden består av *en* ordförande, *två* vice ordförande och tre andra ledamöter. Ordföranden och vice ordförandena skall vara lagfarna och erfarna i domarvärv.

I den utsträckning som regeringen föreskriver får ordföranden, vice ordförandena eller tjänsteman vid brottsskadenämnden på nämndens vägnar avgöra ärende om brottsskadeersättning som ej är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980 i fråga om 13 § och i övrigt den 1 februari 1980.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-11-15

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Wikström, Friggebo, Mogård, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell, Petri

Föredragande: statsrådet Winberg

Proposition om ändring i brottsskadelagen (1978:413)

Föredraganden

Den som tillfogas skada genom brott har sedan länge haft vissa möjligheter att få ersättning av allmänna medel. Före den 1 oktober 1978 lämnades sådan ersättning från särskilda anslag på justitiedepartementets resp. socialdepartementets huvudtitel. Fr. o. m. nämnda dag prövas ansökningar om ersättning av statliga medel för brottsskador (brottsskadeersättning) av en ny myndighet, brottsskadenämnden. Samtidigt har möjligheterna att få statlig ersättning för brottsskador ökats i förhållande till vad som gällde dessförinnan. Reglerna om brottsskadeersättning och om prövningen av ärenden om sådan ersättning har tagits in i brottsskadelagen (1978:413). Instruktionen (1978:655) för brottsskadenämnden innehåller vissa kompletterande föreskrifter om nämndens verksamhet.

Under det första året av brottsskadenämndens verksamhet kom det in ungefär lika många ersättningsärenden som under åren närmast dessförinnan kom in till de myndigheter som då handlade sådana ärenden (omkring 3 000). Antalet balanserade ärenden har emellertid stigit. När nämnden började sin verksamhet fanns ca 250 oavgjorda ärenden, medan motsvarande siffra vid månadsskiftet september/oktober 1979 var nästan 750.

Brottsskadenämnden består f. n. av en ordförande, en vice ordförande och tre andra ledamöter men är beslutför med fyra ledamöter (se 13 § brottsskadelagen). För varje ledamot utom ordföranden finns ersättare (3 § instruktionen för brottsskadenämnden). Ett ärende enligt brottsskadelagen får inte avgöras utan att ordföranden eller vice ordföranden är närvarande (4 § instruktionen för brottsskadenämnden). Endast dessa kan alltså tjänstgöra som ordförande vid nämndens sammanträden.

Brottskadenämnden sammanträder normalt en gång i veckan. Dessutom håller nämnden mellan fem och tio extra sammanträden om året. Vid varje sammanträde avgörs normalt mellan 50 och 75 ärenden efter föredragning av tjänstemännen vid nämndens kansli. I varje ärende upprättas ett motiverat beslut, som skrivs under av den som har tjänstgjort som ordförande vid sammanträdet.

Hittills har brottskadenämnden endast vid några tillfällen sammanträtt med både ordföranden och vice ordföranden. När vice ordföranden deltagit har han normalt tjänstgjort som ordförande vid sammanträdet. Ungefär tre fjärdedelar av sammanträdena har letts av nämndens ordförande. Denne är heltidsanställd vid nämnden, medan vice ordföranden har fullgjort sitt uppdrag vid sidan av sin ordinarie tjänst.

Brottskadenämnden har i början av november 1979 hemställt hos regeringen att få ytterligare en vice ordförande. Bakgrunden till denna begäran är den stora arbetsbörda som f. n. ligger på nämndens ordförande. Enligt nämnden är det inte realistiskt att räkna med att en vice ordförande skall vid sidan av sin ordinarie tjänstgöring kunna tjänstgöra som ordförande vid nämndens sammanträden i större utsträckning än som hittills har skett. För att nämndens ordförande skall kunna avlastas en del av sin nuvarande arbetsbörda måste det därför finnas ännu en vice ordförande som kan ta över ordförandeskapet vid några av nämndens sammanträden.

Jag delar brottskadenämndens bedömning att det behövs ytterligare en vice ordförande som kan hjälpa till med att tjänstgöra som ordförande vid nämndens sammanträden. Brottskadelagen medger inte f. n. att nämnden består av fler än en vice ordförande. Lagen bör därför ändras så att nämnden i fortsättningen kan ha två vice ordförande. Lagförändringen bör träda i kraft så snart som möjligt, lämpligen den 1 januari 1980.

Lagändringen föranleder några ändringar i instruktionen, som senare får anmälas för regeringen. Bl. a. bör föreskrivas att ett ärende inte får avgöras utan att ordföranden eller en av de båda vice ordförandena samt två andra ledamöter är närvarande.

Slutligen vill jag i detta sammanhang ta upp ett problem som gäller utbetalning av brottskadeersättning. Det förekommer ibland att den sammanlagda brottskadeersättning som en skadelidande har rätt till efter avräkning av självriskbelopp enligt 10 § första stycket brottskadelagen uppgår till helt obetydliga belopp. Med hänsyn bl. a. till de kostnader som är förenade med en utbetalning är det angeläget att inte alltför små belopp behöver betalas ut. Jag förordar därför att brottskadelagen ändras så att brottskadeersättning som understiger tio kronor inte betalas. Denna lagändring bör träda i kraft den 1 februari 1980.

Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom justitiedepartementet upprättats förslag till lag om ändring i brottskadelagen (1978:413).

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att antaga det upprättade lagförslaget.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

